

[Kai Moltke.]

Skriftlig begrundelse:

Når jeg ønsker at aktualisere de i spørgsmålet fremdragne problemer, er baggrunden, at jeg fra forskellig side fra løst ansat personale er blevet gjort opmærksom på, at afskedigelser inden for nævnte gruppe af lønmodtagere ved DSB er blevet bebudet allerede fra og med 1. januar 1969. Det ville derfor være ønskeligt at få afklaret omfanget og virkningerne af rationaliseringen inden for DSB i forbindelse med den i forvejen i det private erhvervsliv prækære beskæftigelsessituation. Denne vil selvfølgelig vanskeliggøre ny beskæftigelse for eventuelt fra DSB afskedigede arbejdere uden tjenestemandstatus.

Når fremtidig beskæftigelse og økonomisk sikkerhed for nævnte gruppe efterlyses i forbindelse med regeringens rationaliseringsprogram for DSB, understreges samtidig vigtigheden af konkrete planer og forholdsregler her, fordi en større del af lønmodtagere ved statsbanerne uden tjenestemandstatus i en længere årrække har været beskæftiget uden staten, og da der i denne kategori ligeledes findes en ikke ringe gruppe af ældre arbejdere, der på grund af alder vil være handicappede ved overgang til andet erhverv.

Det kan vel næppe være DSBs eller ministerens hensigt uden videre at henvise sådanne lønmodtagere til understøttelse eller langvarig og kronisk arbejdsløshed. Indtægtsmæssig nedgang gennem afskedigelser rejser jo samtidig problemer om tilsvarende skattemæssige lempelser svarende til de gennem statsplaner fremkaldte forringede muligheder for normal erhvervsindtægt. At staten her står med et særligt ansvar, kan ikke bortforklares. Og herudfra efterlyses konkrete regeringsplaner i forbindelse med den af DSB og trafikministeriet fremkaldte forværring i beskæftigelsessituationen på et område, samfundet i særdeleshed har ansvaret for.

Formanden: Spørgeren har ordet for at supplere sin skriftlige begrundelse af spørgsmålet.

Kai Moltke: Ja, det er jo ingen hemmelighed, at der har været en del diskussion om den rationaliseringsplan, som er blevet fastsat for statsbanerne, og det kunne jo lyde

yderst human, når man her gjorde opmærksom på, at for tjenestemændenes vedkommende ville man gradvis gennemføre denne forenkling af den beskæftigede styrke ved ganske simpelt ikke at nyansætte folk i sådanne tilfælde, at aldersgrænsen blev overskredet for ældre tjenestemænd. Det er imidlertid lige så sikkert, at der blandt de folk ved statsbanerne, som ikke har nogen fast ansættelse, men som arbejder på almindelig lønarbejderbasis, er en voksende uro for, hvordan det vil komme til at ligge for deres vedkommende, så meget mere som der allerede er kommet klager fra ældre arbejdere om, at de har fået et præj om, at de kan risikere at blive opsagt allerede fra 1. januar 1969.

Jeg vil derfor anmode ministeren for offentlige arbejder om at give en klar redegørelse for, hvilke planer man har for de løst ansatte ved statsbanerne, hvor store indskrænkninger man forudser her, og hvilke konsekvenser man agter at drage af en sådan udvikling, hvis den er planlagt i større målestok.

Ministeren for offentlige arbejder (Guldberg): Efter det for mig forelagte går det stillede spørgsmål ud på, hvad jeg i forbindelse med den planlagte rationalisering kan oplyse om omfang og termin for indskrænkning og afskedigelse af jernbanepersonale uden tjenestemandsansættelse.

Derom kan jeg sige, at det er ikke muligt at opstille nogen samlet plan, idet der for statsbanernes vedkommende gør sig det gældende, at forhold som bevillinger, beslutninger om nedlægning af stationer og banestrækninger og ændringer i den faktiske transportmængde er bestemmende for det tempo, hvori de forskellige planer kan gennemføres.

Jeg vil gerne sige, at de menneskelige problemer, som kan opstå ved, at man i statsbanerne som i enhver anden virksomhed efterhånden må tage mere og mere rationelle arbejdsmetoder i brug, at disse menneskelige problemer, der kan opstå over for de løst ansatte, er man opmærksom på og vil tage hensyn til i videst muligt omfang. Dette betyder selvfølgelig, at det ideelle er, at indskrænkninger kan ske i forbindelse med naturlig afgang, og at dér, hvor dette ikke er muligt og ikke foreneligt